

Stortingsvalgprioriteringer 2025-2029

Kunnskapen er global, studier i utlandet bidrar til å sikre kvalitet i norsk høyere utdanning, og det bygger opp under bredere politiske mål, være seg utenrikspolitiske, næringspolitiske eller kunnskapspolitiske. Norge er avhengig av at norske studenter reiser til utlandet for at vi skal kunne møte dagens og morgendagens utfordringer. Ikke bare bidrar norske studenter i utlandet med nødvendig faglig kompetanse og nyter godt av muligheten til å studere ved verdensledende institusjoner og fagmiljøer. Studentene tar også med seg kultur- og språkforståelse, internasjonalt nettverk og nye perspektiver hjem til Norge. Studentene som reiser ut lærer nye kulturer å kjenne, og nye måter å tilegne seg kultur. Gjennom utenlandsstudier bidrar enkeltindividene til å forme verden, samtidig som de blir formet av den.

Det er bred politisk enighet om viktigheten av internasjonalisering av utdanning, og at norske studenter tar deler av eller hele graden i utlandet. Likevel er det fortsatt for mange barrierer til å velge utenlandsstudier. I partiprogrammene og regjeringserklæringen for perioden 2025-2029 forventer ANSA å se klare satsninger på kunnskap, og særlig internasjonalisering av utdanning.

Studier i utlandet skal være tilgjengelig for alle

ANSA mener alle skal ha lik rett til å velge utdanningsretning og -sted, uten begrensninger grunnet identitet, funksjonsevne eller etnisitet. Både helgradsstudenter og utvekslingsstudenter er et gode for Norge, og den ene gruppen skal ikke prioriteres over den andre. Lik rett til utdanning innebærer at utenlandsstudentene sikres økonomiske rammevilkår som gjør det mulig å gjennomføre et studium i utlandet uten egenfinansiering.

Studiestøtten skal være tilstrekkelig slik at alle studenter kan leve under verdige forhold. Gjennomsnittsgjelden for norske utenlandsstudenter er betydelig høyere enn for studenter som har studert i Norge. Muligheten til å studere i utlandet skal ikke være forbeholdt de med sosioøkonomisk bakgrunn som tillater dem å påta seg en betydelig gjeldsbyrde. Det er på tide at det kommer en reell økning i stipendandelen og et klart signal om at utenlandsstudier er noe det norske samfunnet ønsker, trenger og er villige til å finansiere.

ANSA har et mål om at minst halvparten av norske studenter skal ha et utenlandsopphold som en del av graden sin. Kun utenlandsopphold med varighet på minst ett semester er tellende for dette målet. Målet om femti prosent mobilitet er også nedfelt i Stortingsmeldingen om internasjonal studentmobilitet fra 2021, og krever aktiv oppfølging fra regjeringens side. ANSA mener i tillegg at minst ti prosent av den norske studentmassen skal ta hele graden sin i utlandet.

Forslag til tiltak

- Studiestøtten skal økes til fattigdomsgrensen iht. EUs definisjon, uten at låneandelen økes.
- Stipendandelen av skolepengestøtten skal økes til 70% for alle, uavhengig av grad.
- Taket for beregningen av stipendandelen av skolepengestøtten må fjernes.
- Studielånet skal konverteres til stipend basert på oppnådde studiepoeng, ikke oppnådd grad
- Stipendandelen av reisestøtten økes til 40%.
- Utarbeidelse av en egen stortingsmelding om Lånekassens ordninger for utdanningsstøtte, med hensikt å forenkle og optimalisere støtteordningene.
- Utenlandsstudentene skal ha muligheten til å jobbe ved siden av studiene i utlandet uten å risikere å miste plassen i den norske folketrygden.

- Studie- og karriereveiledningstilbudet i hele landet må styrkes gjennom blant annet å sikre kompetanse og kjennskap til studier i utlandet hos rådgivere på ungdomsskole og videregående.

Studentvelferd

God studentvelferd gir bedre studiekvalitet. Et godt faglig og sosialt nettverk, rådgivningstjeneste og beredskap under studiene er avgjørende for å håndtere utenomfaglige forstyrrelser. Dette sikrer større grad av studenttilfredshet og gjennomføring av studier. Staten har et overordnet ansvar for å sikre studentvelferden til norske utenlandsstudenter gjennom å finansiere velferdstjenester. Finansieringen av velferdstilbudene må være stabil og forutsigbar.

Forslag til tiltak

- Utarbeide en stortingsmelding med fokus på studentenes helse, både fysisk og psykisk, som dekker både utvekslings elever og -studenter, og gradsstudenter i utlandet.
- Velferdsarbeidet for norske studenter i utlandet skal gå gjennom samskipnaden ANSA og staten skal gjennom ANSA finansiere et fullverdig velferdstilbud til norske studenter i utlandet.
- Studenter i Norden får beholde sin fastlege i Norge så lenge de er studenter.

Studier i utlandet skal anerkjennes i norsk arbeidsliv og akademisk

Utdanning og internasjonalt samarbeid vil være avgjørende for å løse utfordringene verden og Norge møter i dag, og kommer til å møte i fremtiden. Utenlandsstudentenes internasjonale kompetanse er derfor uunnværlig og må ytterligere anerkjennes som ressurs i en stadig mer globalisert verden og internasjonalt arbeidsliv. ANSA mener en nøkkel for å sikre at flere studenter tar sin utdanning i utlandet ligger i forutsigbarheten studentene møter.

Systemet for godkjenning av utdanning fra utlandet må være velfungerende og forutsigbart, uten unødvendige barrierer. Dersom en utdanning fra utlandet ikke godkjennes i Norge, kan det ha store konsekvenser for den enkelte. Ikke bare kan det påvirke søkers muligheter for videre utdanning i Norge, men kan også resultere i utestengning fra deler av arbeidsmarkedet. Mange utenlandsstudenter opplever at det kan være vanskelig å komme hjem til Norge etter endte utenlandsstudier, både når det kommer til karakteroversetting, godkjenning av grader og medlemskap i folketrygden. Særlig studenter som tar helsefaglig utdanning i utlandet opplever utfordringer knyttet til godkjenning, autorisasjon og anerkjennelse av deres kompetanse.

Forslag til tiltak:

- Studenter som tar utdanning i utlandet, skal vurderes på bakgrunn av det regelverket som var gjeldende da de startet studieløpet, så lenge dette er til fordel for studenten.
- Styrke samhandling, informasjon og forutsigbarhet i godkjenning og autorisasjon av utenlandsk utdanning.
- Det iverksettes en prøveordning med forhåndsgodkjenning av helsefagutdanninger fra utvalgte land og studiesteder.
- Studenter som har tatt utdanningen sin i utlandet skal ikke måtte gjennomføre tilnærmet lik praksis eller utdanning to ganger for å få utdanningen godkjent i Norge.